

ג. פעילות המשק מול חו"ל

במהלך שנת 2024 חלה עלייה בהיקפי ההשקעות נטו של תושבי חוץ במשק¹ ושל תושבי ישראל בחו"ל בהשוואה לשנת 2023. יתרת ההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל² עלתה בשנת 2024 כתוצאה מהשקעות נטו בישראל על ידי תושבי חוץ בהיקף של כ-26 מיליארד דולר, גבוה יותר מהממוצע השנתי בעשר השנים האחרונות (22 מיליארד דולר).

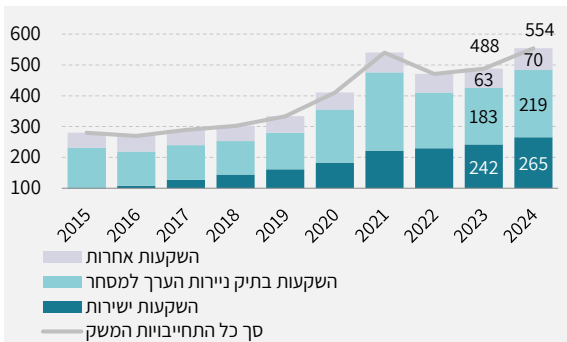
מרבית הפעילות של תושבי חוץ התרכזת בהשקעות ישירות, בדומה לשנה הקודמת. בנוסף, במחצית השנייה של השנה תושבי חוץ חזרו להשקיע בתיק ניירות הערך למסחר, לראשונה מאז הרבעון השלישי של שנת 2022. תושבי חוץ השקיעו נטו במניות בהיקף גדול ומימשו אגרות חוב בהיקף נמוך יותר.

במקביל, יתרת הנכסים של המשק בחו"ל³ עלתה כתוצאה מהשקעות נטו של תושבי ישראל בחו"ל בהיקף של כ-47 מיליארד דולר, גבוה יותר מהממוצע השנתי בעשר השנים האחרונות (36 מיליארד דולר). בעיקר בלטו השקעותיהם של משקי הבית (כולל קרנות נאמנות) בתיק ניירות הערך למסחר.

העלייה הגדולה יותר בשווי יתרת הנכסים של המשק מאשר העלייה בשווי יתרת ההתחייבויות, תרמה לגידול בעודף הנכסים על ההתחייבויות של המשק.

1. התחייבויות המשק לחו"ל - השקעות תושבי חוץ במשק

איור ג'-1: יתרת ההתחייבויות של המשק לחו"ל, לפי סוג השקעה
מיליארדי דולרים

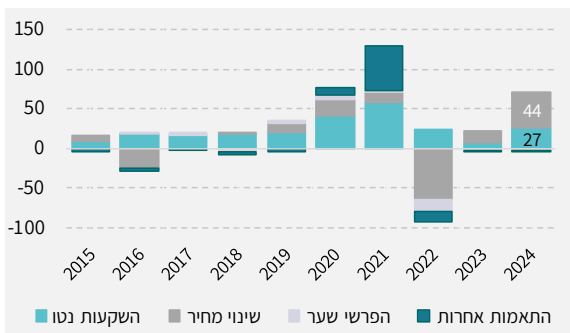
המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

בשנת 2024 נרשמה עלייה ביתרת ההתחייבויות של המשק לחו"ל, ששיקפה גידול בהיקף ההשקעות של תושבי חוץ במשק.

יתרת ההתחייבויות של המשק לחו"ל עלתה בשנת 2024 בכ-66 מיליארד דולרים (14%) עד לרמה של 554 מיליארדי דולרים בדצמבר. זאת, בהמשך לעלייה מתונה יותר בהיקף ההשקעות בשנת 2023.

*פילוח שינויי היתרה בכל קטגוריית השקעה לפי מרכיבים ניתן לראות בלוח מצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק מול חו"ל בסוף הפרק

איור ג'-2: הגורמים לשינוי ביתרת ההתחייבויות של המשק לחו"ל
מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

ההשקעות נטו של תושבי חוץ במשק והעליות במחירי ניירות הערך הישראליים שמוחזקים על ידי תושבי חוץ הם הגורמים העיקריים לשינוי ביתרת ההתחייבויות.

במהלך שנת 2024 נרשמו השקעות נטו בהיקף של כ-27 מיליארד דולרים (6%), גבוה בהשוואה להשקעות נטו אשתקד (כ-8 מיליארד דולר).

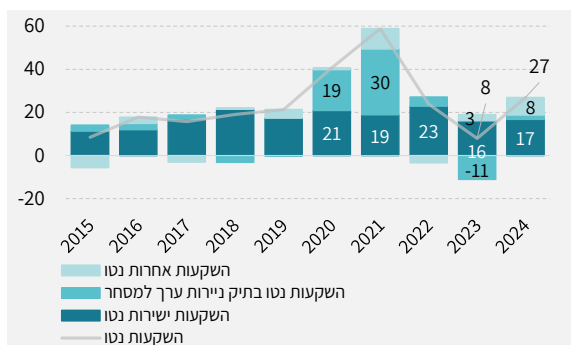
בנוסף, עלויות במחירי ניירות הערך הישראליים שמוחזקים על ידי תושבי חוץ, בפרט אלה הנסחרים בחו"ל, תרמו לעלייה ביתרת ההתחייבויות בהיקף של כ-44 מיליארד דולרים (9%).

¹ להגדרות של המונחים השונים בפרק נא לעיין במילון המושגים בסוף הפרק

² השקעות של תושבי חוץ בישראל

³ השקעות תושבי ישראל בחו"ל

איור ג' 3: השקעות נטו של תושבי חוץ בישראל, לפי סוג השקעה
מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל

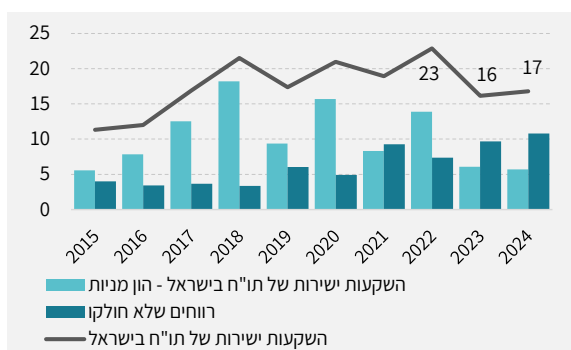
העלייה בהיקף ההשקעות נטו של תושבי חוץ בישראל
בעקבות מחזרה להשקעות נטו בתיק ני"ע למסחר.

תושבי חוץ השקיעו נטו השנה כ-27 מיליארדי דולרים בישראל, מרביתם בהשקעות ישירות.

בנוסף, תושבי חוץ השקיעו בניירות ערך ישראלים למסחר כ-2 מיליארדי דולרים, בניגוד למימושים נטו של כ-11 מיליארדי דולרים בשנת 2023.

כמו כן, נרשם גידול בהשקעות האחרות נטו בהיקף של כ-8 מיליארדי דולרים.

איור ג' 4: השקעות ישירות בהון של תושבי חוץ בחברות ישראליות, לפי סוג השקעה
מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

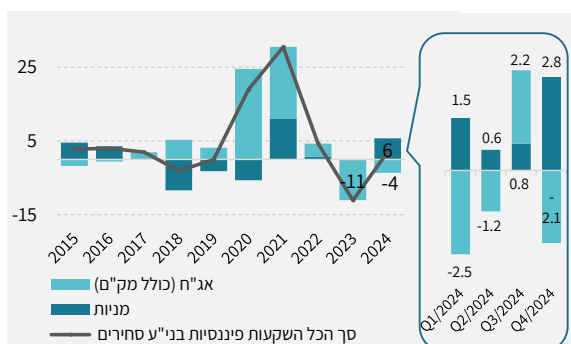
נרשמה עלייה קטנה בהיקף ההשקעות הישירות נטו
בהשוואה לשנה הקודמת.

במהלך שנת 2024, תושבי חוץ השקיעו השקעות ישירות בישראל בהיקף של כ-17 מיליארדי דולרים, מרביתן רווחים שנצברו להשקעה מחדש.

היקף ההשקעות החדשות בהון עמד השנה על כ-6 מיליארדי דולרים, בדומה לשנה שעברה.

פירוט נוסף על המגמות בהשקעות ישירות של תושבי חוץ בישראל בעשור האחרון ניתן למצוא בעבודה "השקעות ישירות זרות בישראל - התפתחויות ומגמות בעשור האחרון" בפרק העבודות במבט הסטטיסטי לשנת 2024.

איור ג' 5: השקעות של תושבי חוץ בתיק ניירות ערך למסחר, לפי מכשיר
מיליארדי דולרים

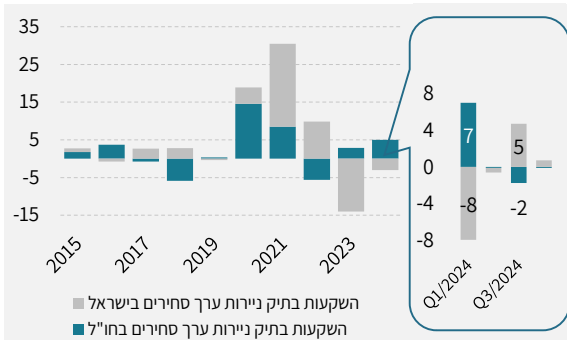
המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

תושבי חוץ השקיעו נטו השנה בתיק ניירות הערך
הישראליים למסחר, בניגוד למימושים נטו אשתקד.

במהלך השנה תושבי חוץ השקיעו נטו במניות היקף של כ-6 מיליארדי דולרים, בניגוד למימושים נטו זניחים בשנה הקודמת.

במקביל, נרשמו מימושים נטו של תושבי חוץ באג"ח בהיקף של כ-4 מיליארדי דולרים, בהמשך למימושים נטו בהיקפים גבוהים יותר בשנה הקודמת.

איור ג'-6: השקעות של תושבי חוץ בתיק ניירות ערך למסחר, לפי מקום סחירות
מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

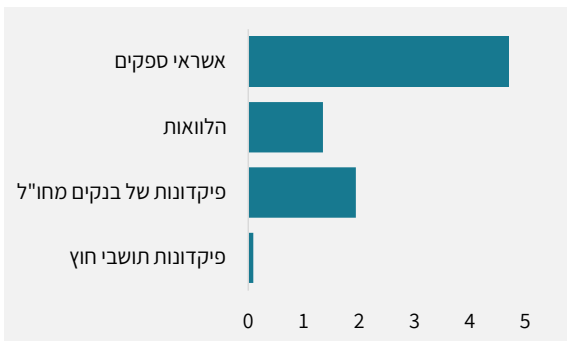
בשנת 2024 תושבי חוץ השקיעו נטו בניירות ערך למסחר בחו"ל ומימשו נטו בניירות ערך למסחר בישראל.

במחצית הראשונה של השנה תושבי חוץ השקיעו נטו בני"ע למסחר בחו"ל ומימשו נטו בני"ע למסחר בישראל.

מנגד, במחצית השנייה של השנה תושבי חוץ מימשו נטו בחו"ל והשקיעו נטו בישראל.

להרחבה נוספת בנושא ניתן לפנות למבט מקרוב בסוף פרק זה.

איור ג'-7: השקעות אחרות של תושבי חוץ במשק, לפי מכשיר
מיליארדי דולרים, 2024

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

עלייה באשראי ספקים היא הגורם העיקרי לגידול בהשקעות האחרות של תושבי חוץ במשק.

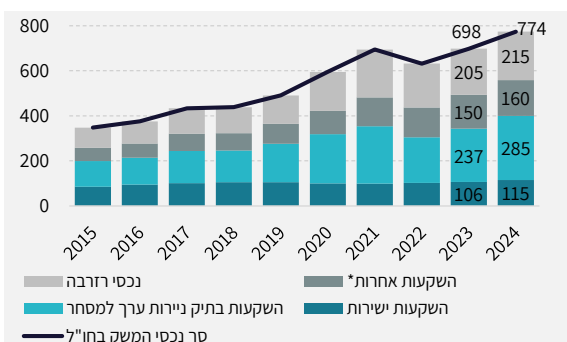
במהלך שנת 2024, נרשמה עלייה של כ-5 מיליארדי דולרים באשראי ספקים.

במקביל, בנקים זרים הפקידו נטו בפיקדונות בישראל בהיקף של כ-2 מיליארדי דולרים.

בנוסף, התקבלו הלוואות מתושבי חוץ בהיקף של כמיליארד דולר.

2. נכסי המשק בחו"ל - השקעות תושבי ישראל בחו"ל

איור ג'-8: יתרת הנכסים של המשק בחו"ל
מיליארדי דולרים

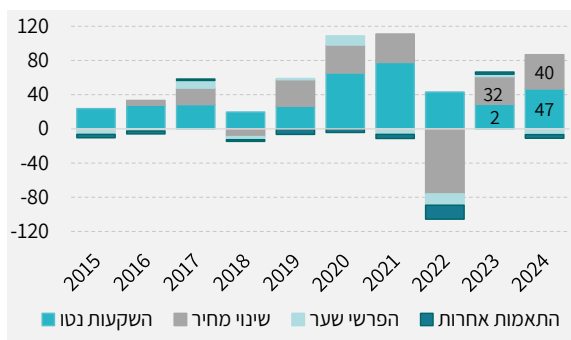
המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.
* יתרת ההשקעות האחרות כוללת את יתרת המכשירים הנגזרים

יתרת הנכסים של המשק בחו"ל עלתה בשנת 2024 בהמשך לעלייה שנרשמה בשנת 2023. העלייה נרשמה בעיקר ביתרת תיק ההשקעות בניירות הערך למסחר.

יתרת הנכסים של המשק בחו"ל עלתה בכ-75 מיליארדי דולרים (11%) ועמדה בסוף השנה על 774 מיליארדי דולרים. העלייה ביתרת הנכסים נבעה בעיקר מעלייה ביתרת תיק ההשקעות בניירות הערך למסחר בהיקף של כ-47 מיליארדי דולרים (20%), מעלייה ביתרת ההשקעות האחרות בהיקף של כ-10 מיליארדי דולרים (6%) ומעלייה ביתרת נכסי הרזרבה בהיקף של כ-10 מיליארדי דולרים (5%).

* פילוח שינויי היתרה בכל קטגוריית השקעה לפי מרכיבים ניתן לראות בלוח מצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק מול חו"ל בסוף הפרק

איור ג'9: הגורמים לשינוי ביתרת הנכסים של המשק בחו"ל
מיליארדי דולרים

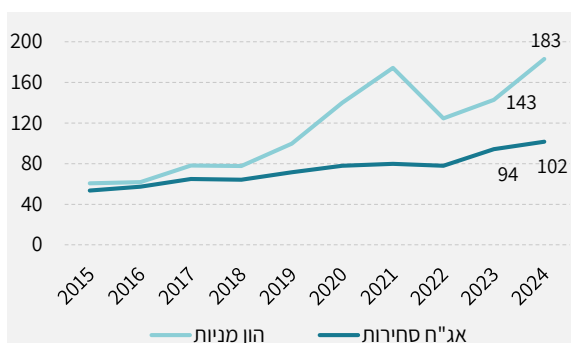
המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

לעלייה ביתרת הנכסים תרמו השקעות נטו של תושבי ישראל בחו"ל, ועלייה במחירים של ניירות ערך למסחר.

במהלך שנת 2024 נרשמו השקעות נטו בהיקף של כ-47 מיליארדי דולרים (7%), גבוה משמעותית מההשקעה נטו בשנה הקודמת.

בנוסף, עליות במחירי ניירות הערך הזרים שמוחזקים על ידי תושבי ישראל תרמו לעלייה ביתרת הנכסים בהיקף של כ-40 מיליארדי דולרים (6%).

איור ג'10: יתרת ההשקעות בתיק ניירות הערך למסחר של תושבי ישראל בחו"ל, לפי מכשירים
מיליארדי דולרים

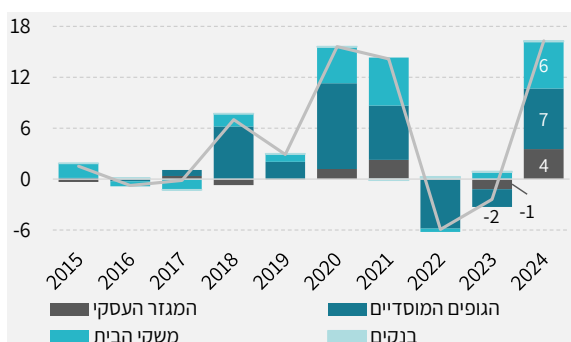
המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

יתרת ההשקעות של תושבי ישראל בתיק ניירות הערך למסחר בחו"ל עלתה השנה, בעיקר כתוצאה מהשקעות נטו ועליות במחירי המניות בשוקי ההון בעולם.

יתרת החזקות תושבי ישראל במניות זרות עלתה במהלך השנה בכ-40 מיליארדי דולרים (28%), על רקע עליות מחירים בשוקי המניות בהיקף של כ-25 מיליארדי דולרים (18%) והשקעות נטו בהיקף של כ-16 מיליארדי דולרים (11%).

במקביל נרשמה עלייה ביתרת ההחזקות של תושבי ישראל באג"ח זרות בהיקף של כ-7 מיליארדי דולרים (8%), בעיקר כתוצאה מעלייה במחירי אגרות החוב למסחר בהיקף של כ-4 מיליארדי דולרים (5%) והשקעות נטו בהיקף של כ-3 מיליארדי דולרים (3%).

איור ג'11: השקעות במניות בתיק ניירות הערך למסחר של תושבי ישראל בחו"ל, לפי מגזר
מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

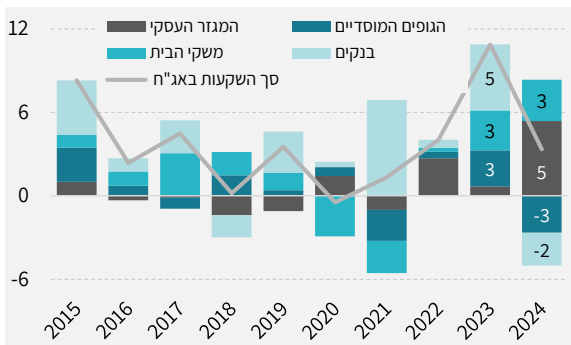
בשנת 2024 תושבי ישראל חזרו להשקיע נטו במניות זרות, בניגוד למימושים נטו בשנתיים הקודמות.

במהלך השנה נרשמו השקעות נטו גבוהות במניות זרות. עיקר ההשקעות בוצעו על ידי הגופים המוסדיים ומשקי הבית.

הגופים המוסדיים השקיעו נטו במניות זרות במהלך השנה היקף של כ-7 מיליארדי דולרים.

בנוסף, משקי הבית השקיעו נטו היקף של כ-6 מיליארדי דולרים והמגזר העסקי השקיע נטו כ-4 מיליארדי דולרים.

איור ג'12: השקעות באג"ח בתיק ניירות הערך למסחר של תושבי ישראל בחו"ל, לפי מגזר מיליארדי דולרים

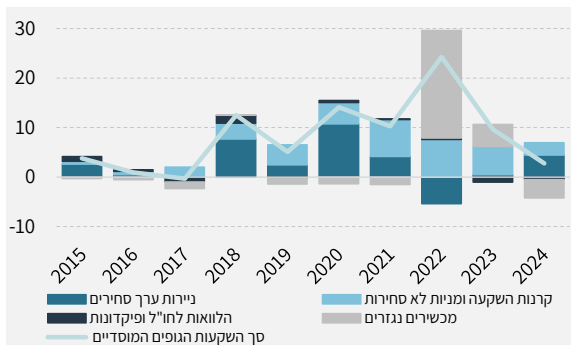
המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

היקף ההשקעות של תושבי ישראל באג"ח זרות בשנת 2024 היה נמוך מהיקף השקעתם בשנה הקודמת.

עיקר ההשקעות באג"ח זרות בוצעו על ידי המגזר העסקי שהשקיע נטו כ-5 מיליארדי דולרים ומשקי הבית שהשקיעו נטו כ-3 מיליארד דולרים.

ההשקעות אלה קוזזו חלקית ע"י מימושים נטו של הגופים המוסדיים בהיקף של כ-3 מיליארדי דולרים ומימושים נטו של הבנקים בהיקף של כ-2 מיליארדי דולרים.

איור ג'13: פעילות הגופים המוסדיים מול חו"ל מיליארדי דולרים

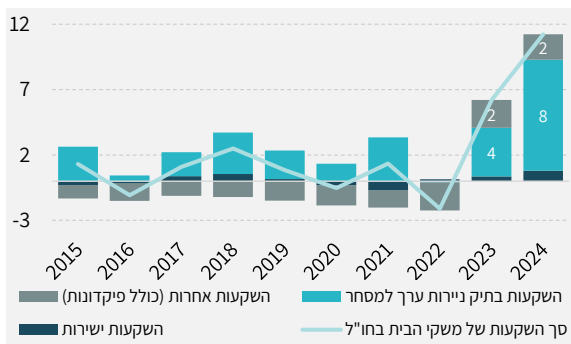
המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

הגופים המוסדיים הגדילו משמעותית את היקף השקעותיהם בתיק ניירות ערך למסחר בהשוואה לשנתיים הקודמות.

הגופים המוסדיים השקיעו נטו בתיק ניירות ערך למסחר היקף של כ-4 מיליארדי דולרים והשקיעו נטו בקרנות השקעה בהיקף של כ-2 מיליארדי דולרים.

במקביל, הגופים המוסדיים מימשו מכשירים נגזרים בהיקף של כ-4 מיליארדי דולרים.

איור ג'14: פעילות משקי בית* מול חו"ל מיליארדי דולרים

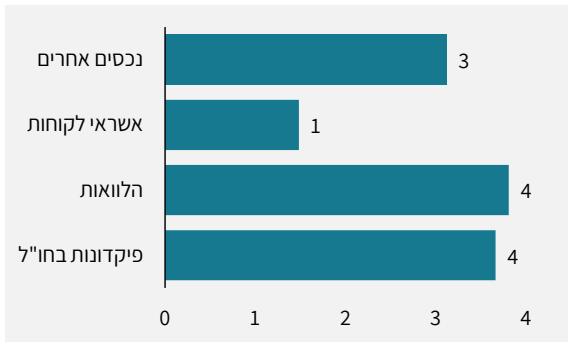
המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.
*כולל קרנות נאמנות

משקי הבית בלטו בהשקעותיהם נטו בתיק ני"ע למסחר והגדילו משמעותית את היקף פעילותם במהלך השנתיים האחרונות

ההשקעות נטו של משקי הבית (כולל קרנות נאמנות) נרשמו בכל סוגי ההשקעות ובעיקר בתיק ניירות הערך למסחר בהיקף של כ-8 מיליארדי דולרים, המשקף גידול משמעותי יחסית לממוצע ההשקעות השנתי בניירות ערך למסחר ב-10 השנים האחרונות (2 מיליארד דולר).

במקביל, משקי הבית הפקידו נטו בפיקדונות בחו"ל כ-2 מיליארד דולרים.

איור ג'-15: השקעות אחרות נטו של תושבי ישראל בחו"ל לפי מכשירים
2024, מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

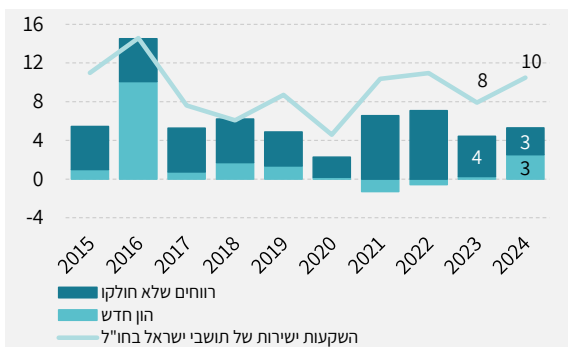
בשנת 2024 נרשמו השקעות אחרות נטו גדולות, בעיקר הלוואות ופיקדונות בחו"ל.

בשנת 2024 נרשמו השקעות אחרות של תושבי ישראל בהיקף של כ-12 מיליארדי דולרים.

עיקר ההשקעות נרשמו בהלוואות ובפיקדונות של תושבי ישראל בהיקפים דומים של כ-4 מיליארדי דולרים. מרבית ההפקדות נטו בוצעו על ידי הממשלה ומשקי הבית.

בנוסף, תושבי ישראל השקיעו בקרנות השקעה כ-3 מיליארדי דולרים ונרשמה עלייה באשראי לקוחות בהיקף של כמיליארדי דולרים.

איור ג'-16: השקעות ישירות בהון של תושבי ישראל בחו"ל, לפי סוג השקעה
מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

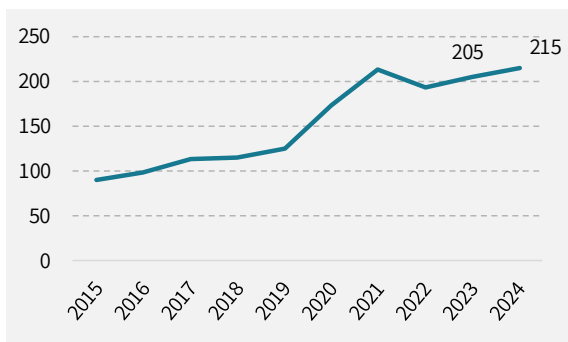
בשנת 2024 היקף ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל היה גבוה מהיקף ההשקעות הישירות אשתקד.

ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל הסתכמו השנה בכ-10 מיליארדי דולרים, גידול של כ-2 מיליארדי דולרים בהשוואה לשנה הקודמת.

היקף ההשקעות החדשות בהון השנה הסתכם בכ-3 מיליארדי דולרים, עלייה משמעותית בהשוואה לשנה הקודמת (0.2 מיליארדי דולרים).

היקף הרווחים שנצברו להשקעה מחדש עמד השנה על כ-3 מיליארדי דולרים, היקף נמוך משנה קודמת.

איור ג'-17: יתרת רזרבות המט"ח של המשק
מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

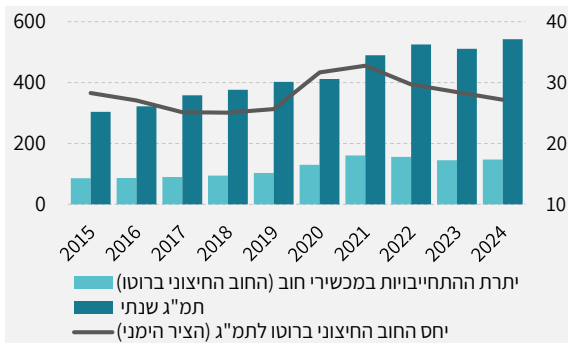
יתרת רזרבות המט"ח של המשק עלתה בשנת 2024 בכ-10 מיליארדי דולרים (5%) ועמדה בסוף השנה על כ-215 מיליארדי דולרים.

מקור העלייה ביתרת רזרבות המט"ח של המשק הוא בהשקעות נטו בהיקף של כ-8 מיליארדי דולרים (4%), בעיקר כתוצאה מפעילות הממשלה.

בנוסף, נרשמו עליות מחירים שך כ-6 מיליארדי דולרים (3%) כתוצאה מעליות מדדי מניות בחו"ל.

החוב החיצוני ברוטו

איור ג'-18: יתרת החוב החיצוני ברוטו וחס החוב החיצוני לתוצר של המשק מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

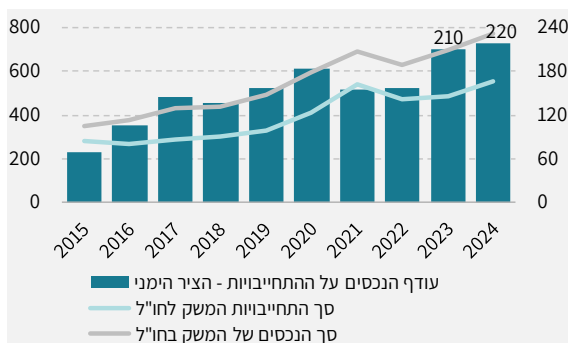
יחס החוב החיצוני ברוטו⁴ לתוצר ירד במהלך 2024, כתוצאה משילוב של עלייה גדולה יותר בתוצר מאשר בחוב החיצוני ברוטו של המשק.

יתרת החוב החיצוני ברוטו עלתה בשנת 2024 בכ-2 מיליארדי דולרים (1.4%). במקביל, חלה עלייה של כ-6.5% בתוצר במונחי דולר.

התפתחויות אלו תרמו לירידה של כ-1.3 נקודת האחוז ביחס החוב החיצוני ברוטו לתוצר שעמד בסוף השנה על כ-27.2%.

3. עודף הנכסים על ההתחייבויות

איור ג'-19: עודף הנכסים (+) על ההתחייבויות של המשק מול חו"ל מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

עודף הנכסים על ההתחייבויות של המשק מול חו"ל עלה במהלך 2024.

העלייה בשווי יתרת הנכסים של המשק (76 מיליארדי דולרים) בהיקף גדול יותר מהעלייה בשווי יתרת ההתחייבויות (66 מיליארדי דולרים), תרמה לעלייה בעודף הנכסים על ההתחייבויות של המשק מול חו"ל בכ-10 מיליארדי דולרים (4%) שעמד בסוף השנה על כ-220 מיליארד דולרים.

החוב החיצוני נטו

איור ג'-20: עודף הנכסים על ההתחייבויות במכשירי חוב בלבד (החוב החיצוני נטו השלילי) מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל.

עודף הנכסים על ההתחייבויות של המשק במכשירי חוב (החוב החיצוני השלילי⁵) עלה בשנת 2024.

יתרת הנכסים במכשירי חוב עלתה בשנת 2024 בכ-29 מיליארד דולר (כ-7%), ובמקביל יתרת ההתחייבויות במכשירי חוב עלתה בכ-2 מיליארדי דולרים (1.4%). לפיכך עודף הנכסים על ההתחייבויות של המשק מול חו"ל במכשירי חוב בלבד (החוב החיצוני נטו השלילי) עלה בכ-27 מיליארדי דולרים (11%) ועמד בסוף השנה על כ-277 מיליארד דולרים.

⁴ יתרת ההתחייבויות במכשירי חוב בלבד. לפירוט נוסף של הגדרות, הסברים וחישובים בנושא החוב החיצוני, ראו ב"רשימת המונחים המרכזיים" בסוף הפרק.
⁵ בישראל מדובר בעודף נכסים על התחייבויות ולכן זהו חוב חיצוני נטו שלילי. ראו הסבר ב"רשימת המונחים המרכזיים" בסוף הפרק.

השקעות של תושבי חוץ בתיק ניירות הערך למסחר

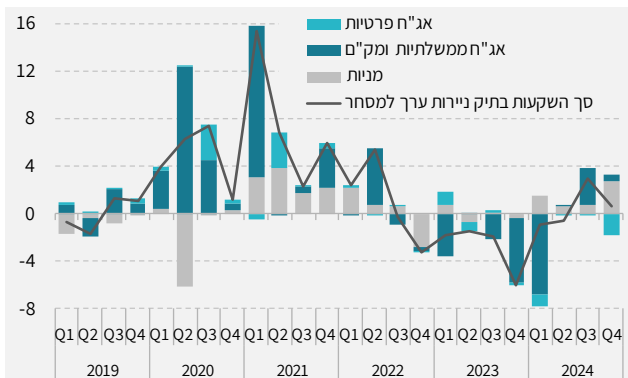
בשנתיים האחרונות יתרת ההשקעה של תושבי חוץ במניות למסחר גדלה, בעיקר כתוצאה מעלייה במחירי המניות. במקביל יתרת ההשקעות שלהם באג"ח ממשלתיות למסחר ומק"מ ירדה, בעיקר כתוצאה ממימושים נטו בשנת 2023, שנמשכו גם במהלך שנת 2024.

במחצית השנייה של 2024 תושבי חוץ חזרו להשקיע בתיק ניירות הערך למסחר לראשונה מאז הרבעון השני של 2022. במהלך השנה, עיקר ההשקעות היו במניות ובפרט מניות סחירות בחו"ל. לעומת זאת נרשמו מימושי נטו באג"ח ממשלתיות סחירות בישראל, בפרט ברבעון הראשון.

במחצית השנייה של שנת 2024 תושבי חוץ חזרו להשקיע בתיק ניירות הערך למסחר. זאת, בניגוד למימושים נטו מאז הרבעון השלישי של 2022.

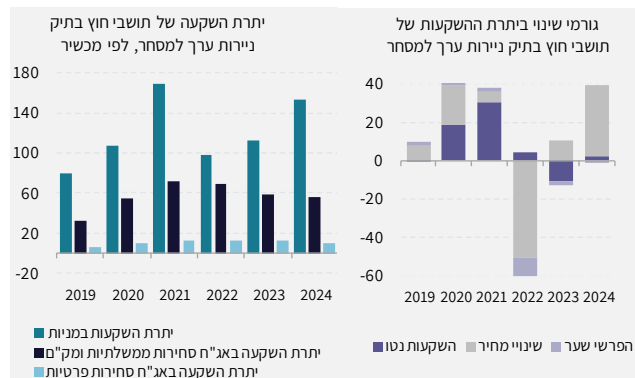
יתרת ההשקעות של תושבי חוץ במניות ישראליות בתיק ניירות הערך למסחר עלתה במהלך 2024 ועמדה על כ-153 מיליארדי דולרים בסוף השנה. עיקר העלייה ביתרה נבעה מעלייה במחירי המניות. במקביל, יתרת ההשקעות של תושבי חוץ באג"ח ממשלתיות ירדה במהלך השנה ועמדה על כ-56 מיליארד דולר בסוף השנה.

איור ג'-22: **זרם ההשקעות** של תושבי חוץ בתיק ניירות הערך למסחר, לפי מכשיר, מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל

איור ג'-21: **יתרת השקעה** של תושבי חוץ בתיק ניירות הערך למסחר לפי מכשיר וגורמים לשינוי ביתרת התיק, מיליארדי דולרים

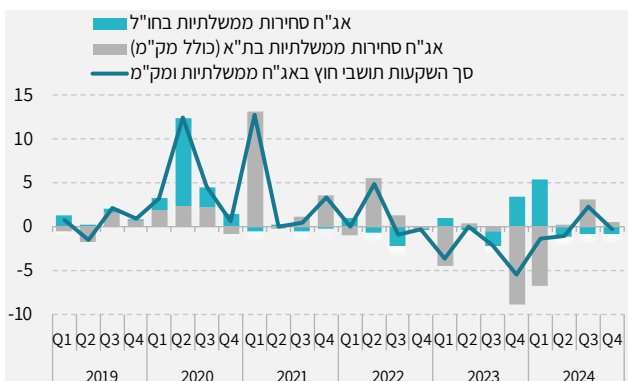

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל
* השקעות בתיק ניירות הערך למסחר

במחצית השנייה של שנת 2024 תושבי חוץ חזרו להשקיע באג"ח ממשלתיות למסחר בישראל לראשונה מאז הרבעון השני של שנת 2023. החל מהרבעון השני של השנה מימשו אג"ח ממשלתיות למסחר בחו"ל.

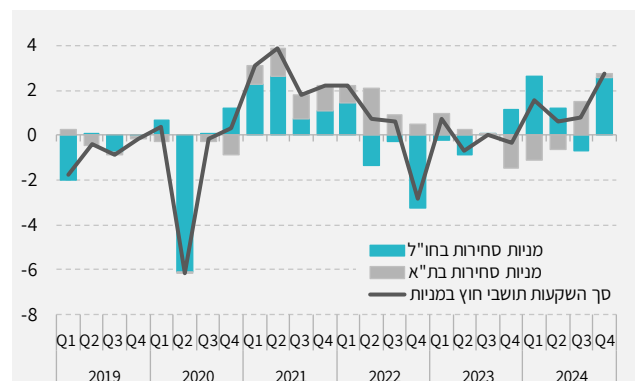
במחצית השנייה של השנה, תושבי חוץ חזרו להשקיע במניות הנסחרות בבורסה בת"א, זאת בניגוד למימושים נטו מאז הרבעון השלישי של 2023. בנוסף, במהלך השנה תושבי חוץ השקיעו נטו במניות סחירות בחו"ל בהיקף גבוה יותר בהשוואה לשנתיים הקודמות.

איור ג'-24: השקעות של תושבי חוץ באג"ח ממשלתיות, לפי מקום מסחר, מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל

איור ג'-23: השקעות של תושבי חוץ במניות* ישראליות למסחר, לפי מקום מסחר, מיליארדי דולרים

המקור: נתוני ועיבודי בנק ישראל
* השקעות בתיק ניירות הערך למסחר

מצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק מול חו"ל

היתרה לסוף שנת 2024	הפרשי שער והתאמות אחרות	השינוי במחירים	התנועות	היתרה לסוף שנת 2023	נתונים במיליארדי דולרים
773,643	-11,101	39,881	46,697	698,161	נכסי המשק
424,497	-3,960	9,767	23,413	395,275	מזה: מכשירי חוב*
114,825	-3,341	1,721	10,478	105,966	השקעות ישירות בחו"ל
90,244	-3,350	1,721	7,578	84,294	מזה: הון מניות ומקרקעין
24,581	9	0	2,900	21,672	הלוואות בעלים
284,504	-1,159	28,957	19,646	237,058	השקעות בתיק ניירות הערך למסחר
182,936	-1,507	25,241	16,305	142,894	מזה: הון מניות
101,568	347	3,716	3,341	94,164	אג"ח
162,077	-1,021	3,547	12,081	147,469	השקעות אחרות בחו"ל
19,249	95	413	3,665	15,077	מזה: פקדונות תושבי ישראל (כולל בנקים)
37,570	-235	-18	3,811	34,012	הלוואות
26,959	-184	0	1,485	25,656	אשראי לקוחות
78,299	-697	3,152	3,121	72,724	נכסים אחרים
214,570	-3,992	5,656	8,212	204,694	נכסי רזרבה
-2,333	-1,587	0	-3,720	2,974	מכשירים נגזרים
554,087	-4,529	43,789	26,922	487,894	התחייבויות המשק
147,384	-1,893	0	4,026	145,239	מזה: מכשירי חוב
265,155	-1,053	7,123	16,808	242,274	השקעות ישירות
253,929	-1,053	7,123	17,204	230,654	מזה: הון מניות ומקרקעין
11,226	0	0	-396	11,620	הלוואות בעלים
218,775	-2,866	36,666	2,026	182,944	השקעות בתיק ניירות הערך למסחר
152,774	-1,583	36,666	5,691	112,000	מזה: הון מניות
66,000	-1,282	0	-3,665	70,943	אג"ח
70,157	-611	0	8,087	62,676	השקעות אחרות
26,556	-274	0	2,031	24,798	מזה: פקדונות תושבי חוץ ובנקים מחו"ל
20,724	-210	0	1,349	19,585	הלוואות
22,878	-127	0	4,707	18,293	אשראי ספקים
-219,555	6,571	3,908	-19,775	-210,267	ההתחייבויות נטו**
-277,113	2,067	-9,767	-19,386	-250,036	מזה: מכשירי חוב נטו

מקורות הנתונים ומונחים מרכזיים

החטיבה למידע ולסטטיסטיקה בבנק ישראל מנהלת מערכת מידע על פעילותו של המשק מול חו"ל, שאוספת נתונים ממקורות שונים. רוב נתוני פעילותו של המשק מול חו"ל מתקבלים על פי צו של בנק ישראל, מדיווחים ישירים⁶ של תאגידים ושל יחידים לבנק ישראל (ראו: "מידע בעניין התפתחויות בשוק מטבע החוץ בישראל", התש"ע-2010). החיוביים בדיווח הם כל תושב ישראל ששווי יתרת השקעתו הישירה בתאגידים זרים הוא 20 מיליון דולר או יותר וכל תאגיד שרשום בישראל שיש לו בעלי עניין תושבי חוץ ששווי יתרת השקעתם הישירה בו הוא 40 מיליון דולר או יותר. כמו כן חלה חובת הדיווח גם על תאגידים ויחידים ששווי יתרת הנכסים הפיננסיים שלהם בחו"ל הוא 20 מיליון דולר או יותר. נתונים נוספים שמשמשים במדידת פעילות המשק מול חו"ל מתקבלים מדיווחים של אגף החשבות בבנק ישראל, ממשרד האוצר, מהרשות לניירות ערך, מהגופים המוסדיים ומהבנקים המקומיים. החטיבה עורכת אומדנים ועיבודים לנתונים שמתקבלים מהמקורות השונים.

השקעה ישירה⁷

השקעות ישירות כוללות השקעות בהון והלוואות בעלים. השקעה ישירה בהון היא השקעה של תושבי חוץ בהון של תאגיד תושב ישראל או השקעה של תושב ישראל בהון של תאגיד חוץ, כשהמשקיע מחזיק מניות בשיעור גבוה מ-10% מהון המניות הנפרע של התאגיד (סחיר ולא סחיר) ונחשב לבעל עניין בו. השקעה ישירה בהון כוללת רכישת מניות, רווחים צבורים (ראו הסבר בהמשך) והשקעות בנדל"ן. **רווחים צבורים** (לאחר הפחתת דיווידנד שהוכרז) הם רווחים שנצברים מהשקעות ישירות בהון (חלקו של המשקיע הישיר ברווחים הצבורים בתאגיד המושקע, לפי אחוז ההשקעות שלו בהון התאגיד) שטרם חולקו למשקיעים ושנותרו בתאגיד. הרווחים הצבורים נחשבים כאילו נמשכו על ידי המשקיעים ושהושקעו מחדש בתאגיד ולכן כלולים בהשקעות הישירות בהון. רווחים צבורים מחושבים רק על השקעות ישירות במכשירי הון ובקרנות השקעה (ולא על השקעות פיננסיות). הלוואות בעלים היא אשראי שניתן לתאגיד על ידי בעל עניין בתאגיד. **השקעה ישירה חדשה בהון** היא השקעה חדשה בהון התאגיד המושקע (ללא רווחים צבורים) כך שהמשקיע בתום ההשקעה מחזיק במניות התאגיד בשיעור של 10% ויותר.

השקעה בתיק ניירות הערך למסחר

עסקות בין תושבי ישראל לתושבי חוץ שקשורות למכשירי חוב (כולל אג"ח ממשלתיות) או למניות של תאגיד ששיעור האחזקה בו קטן מ-10% מהון התאגיד, למעט השקעה שכלולה בנכסי זררבה ושניתנים להעברה (Negotiable). קטגוריה זו משקפת פעילות בבורסה הישראלית או בבורסה בחו"ל.

השקעות ישירות והשקעות בתיק ניירות הערך למסחר הן חלק מתנועות ההון בין ישראל לעולם, שנרשמות בחשבון הפיננסי של מאזן התשלומים של ישראל. ההבחנה בין השקעה ישירה להשקעה בתיק ניירות הערך למסחר משקפת את ההבדל במניע ובמטרה של המשקיע. השקעה ישירה משקפת בדרך כלל גלובליזציה בפעילות הריאלית, כלומר פיזור גיאוגרפי של תהליכי פיתוח, ייצור ושיווק של סחורות ושל שירותים והקמת תאגידים רב-לאומיים. לעומת זאת, השקעה בתיק ניירות הערך למסחר משקפת בדרך כלל גלובליזציה בפעילות הפיננסית – ניהול תיק ניירות הערך תוך פיזור גיאוגרפי, בניסיון לשפר את יחס התשואה לסיכון בתיק כולו. זרמי ההשקעות הישירות וההשקעות בתיק ניירות הערך למסחר של תושבי חוץ במשק הישראלי יוצרים התחייבויות של המשק כלפי חו"ל, ואילו זרמי ההשקעות הישירות וההשקעות בתיק ניירות הערך למסחר של תושבי ישראל בחו"ל יוצרים נכסים של המשק מול חו"ל.

השקעות אחרות

השקעות של תושבי ישראל בחו"ל או של תושבי חוץ בישראל במכשירים פיננסיים שלא נכללים באפיקי ההשקעה האחרים הם: פקדונות, הלוואות פיננסיות (שאינן הלוואות בעלים או אג"ח) ואשראי מסחרי. השקעות אחרות של תושבי ישראל בחו"ל כוללות גם השקעות בנכסים אחרים (קרנות השקעה, מניות לא-סחירות) [השקעה מתחת ל-10% מהון המניות של החברה שמושקעת], קרנות נאמנות וכו'.

נכסי זררבה

יתרות מטבע החוץ של הבנק המרכזי, עתודות הזהב של המדינה, זררבות SDR (Special Drawing Rights) בארגונים בין-לאומיים כגון קרן המטבע הבין-לאומית.

⁶ למידע נוסף בנושא טפסי הדיווח לבנק ישראל:

<http://www.boi.org.il/he/DataAndStatistics/Pages/ReportingForms.aspx>

⁷ לפירוט נוסף של הגדרות, הסברים וחישובים, ראו את "מדידת ההשקעות הישירות של המשק מול חו"ל" בחלק השני של הפרסום "מבט סטטיסטי" לשנת 2016.

המקורות ליתרות המט"ח עשויים להיות רכישות מט"ח, עסקות החלף במט"ח, העברות ממשלה (הפקדות במט"ח של הממשלה בבנק ישראל) או העברות של בנקים מסחריים (הפקדות במט"ח של הבנקים בבנק ישראל).

■ התאמות אחרות

שינויים ביתרות שלא נבעו מתנועות נטו, שינויי מחירים והפרשי שער כגון שערוכים בחברות לא-סחירות, שינויי תושבות, שינויי סחירות ופערים סטטיסטיים לא מוסברים.

■ מכשירי הון

השקעות ישירות ופיננסיות במניות, לרבות Drawing Rights (DR).

■ מכשירי חוב

התחייבות חוזית לתשלום קרן או ריבית בעתיד כולל: הלוואות בעלים, הלוואות ואשראי פיננסי, אגרות חוב, פקדונות, אשראי מסחרי ונכסי רזרבה.

■ חוב חיצוני ברוטו (Gross External Debt)

סך כל ההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל במכשירי חוב במטבע חוץ ובמטבע ישראלי.

■ חוב חיצוני נטו (Net External Debt)

עודף ההתחייבויות על הנכסים במכשירי חוב בלבד. החוב החיצוני נטו מחושב כחוב חיצוני ברוטו בניכוי נכסי תושבי ישראל בחו"ל במכשירי החוב.

■ יחס חוב חיצוני ברוטו לתוצר

יחס החוב החיצוני ברוטו לתוצר מחושב כחוב החיצוני חלקי התוצר במונחי דולר. התוצר במונחי דולר מחושב לפי חלוקת התוצר במונחי שקל בשער החליפין הממוצע בתקופה.